N. 102

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 22 Grudnia. V. S. ROKU 1806

WILNO d. 22 grudnia, Lekarze, Chirurgowie, i Aptekarze znakomitsi Wileńscy zgromadzili się dnia 12 grudnia 1805 dla ustanowienia Towarzystwa którego celem iest przykładać się do doskonalenia sztuki lekarskiey. a szczególniey zatrudniać się chorobami panuiącemi w tym kraiu. Ułożone dla tego towarzystwa ustawy podane zostały przez Ministra wewnętrznych interessów Jego Jmperatorskiey Mości P. N. N. który raczył ie potwierdzić Ukazem 26 Maia 1806 Roku.

Tak potwierdzone towarzystwo wybrało Prezydenta, Wice-Prezydenta Sekretarza i Podskarbiego w osobach JJPP. Professorów Sniadeckiego, Lobenweina. Franka i Aptekarza Gutta. Jnstallacya tego towarzystwa odbyła się d. 12 grudnia r. t. w Bibliotece Uniwersytetu w przytomności licznego zgromadzenia

J. W. woienny Gubernator kazał przeczytać ukaz Jego J. M. zawieraiący potwierdzenie towarzystwa; po czém nastąpiły trzy mowy; pierwszą miał JP. Sniadecki o użytku towarzystw lekarskich; drugą JP. Lobenwein o przesądach panuiących przeciw ospie krowiey, trzecia mowa miana przez JP. Franka o różnych zaprowadzeniach tyczących się nauk w Wilnie, po które rozeszło się zgromadzenie z powszechném ukontentowaniem i nadzieią oglądania w czasie pomyślnyeh skutków dla dobra publicznego iakich to nowo ustanowione towarzystwo lekarskie spodziewać się każe,

S. PETERSBURG VS. d. 14 grudnia. Półkownik Tuczkow będzie Szefem Rewelskiego półku muszkietyerów. Półkownik Basziłow kommendantem Tambowskiego. Podpółkownik Popow umieszczony w Halickim. Oświadczono ukontentowanie Chersońskiemu kommendantowi GM. Ganża za pilne wykonanie obowiązków, i dozor woiennego sierocego funduszu, iak zaświadczył GL. X. de Richelieu; Szefowi Chersońskiego półku grenadyerów GM. Titow za szykowność onego, gdy po trudnym marszu z Krymu stanoł w Gruzii. Starostwa Olkienickie i Sumiliskie w Gubernii Wileńskiey powiecie Trockim r. 180. dane dożywociem Ober Hof Marszałkowi Grafowi Tołstoy, teraz dla lepszego intrat urządzenia oddaią się onemu w 24 letnią dzierżawę, bez opłaty kwarty do skarbu. Aktualny Kammerher Graf Orłow będzie Ober Prokurorem 1 departamentu Senatu. Ober Prokuror Duchownicki odbierać ma gażę swoią, dopóki mieysca nie otrzyma.

J. J. Mość w nadgrodę prac i zasługi ozdobił orderem S. Włodzimiera 2 klassy: Taynego Konsyliarza Kałużskiego Gubernatora cywilnego Lwowa; tenże order 3 klassy otrzymali; Wie Gubernator Kurlandzki Briskorn, zarządzaiący w banku Chwostow. Ober Prokuror Senatu Buliczew, Kammerher Tatiszczew, Chotiaineow, z departamentu skarbowego Bieliachow i Zawalewski; GM. Chożow; tenże order 4 klassy dano osobom 137.

Jmiennym ukazem d. 28 listopada postanowiono: papieru wexlowego cena iest podniesiona; arkusz dotąd płacony po 45 rubli, odtąd płacony będzie po 50, 30 rublowy po 40, 20 rublowy po 30, 12 rublowy po 20 5 rublowy po 10, 3 rublowy po 5, rublowy na którym dotąd pisać wolno było wexle od 500 do tysiąca rubli, po 2 ruble, niżey 500 po rublu. Papieru stęplowanego arkusz na którym zapisany będzie kapitał od 75 do 100 t. rubli i więcey, płacić się ma po 100 rubli, od 50 do 75 t. po 50; od 25 do 50 t. po 25; od 10 do 25 t. po 15; od 5 do 10 t. po 10; od tysiąca do 5 t. po 5; od 500 do tysiąca po 2; od 10 do 500 rubli po 60 kopieiek. Od rocznego pasportu po 2 ruble, od 2 letniego po 6, za 3 letnie po 12; za 4 letnie po 15, za 5 letnie po 20. To urządzenie do skutku przyidzie od d. 1 stycznia r. 1807.

Z Bożey łaski My ALEXANDER I Jmperator i Samowładca całey Rossyi etc. etc. etc. Manifestem d. 30 listopada r. teraz wydanym ustanowiwszy na obronę oyczyzny i zasłonę granic naszych woysko ziemskie czyli milicyą, osądziliśmy za rzecz przyzwoitą te woyska podzielić na 7 części, stosownie do wygodnieyszego mieysc położenia, i ogromności potęgi, która ma być uzbroioną. W tych 7 wydziałach obięte nie są Gubernie pograniczne, 2 Litewskie, Minska, Wołyńska, i Podolska, z tego względu, iż ościenne granicom gdy w czasie teraznieyszym woyska w nieprzerwanych obrotach zostawały, ciężar znaczny poniosły, dowożąc prowiant i różne potrzeby niezchronne w takim przypadku. Wyłączaiąc iednak pomienione Gubernie od urządzenia milicyi, iesteśmy przekonani, że wierne poddaństwo nasze w nich osiadłe wgorliwey chęci nie ustępuiące innym oyczyzny synom dla iey sławy i pomyślności, poczyta sobie za dług święty przyłożyć się do powszechney obrony w miarę możności; przeto otwieramy drogę ich ochocie i życzliwości; stanowiąc przepisy następuiące.

1 Obywatele pogranicznych Gubernii do wydziałów milicyi ziemskiey nie wchodzący są wezwani, ażeby się przyłożyli do prędkiego uzbroienia oney przez dobrowolne ofiary.

2. Wielkość ich zamiaru żadnego nie ma; każdy mocen iest czynić według własney chęci i sposobności.

3. Ofiary czynione być mogą w sprzętach do uzbroienia służących, prowiancie, orężu, czyliteż pieniądzach.

4. Szlachta tych Gubernii w zgromadzeniu swoiém otworzy subskrypcyą na ofiary dobrowolne; Marszałkowie zniosłszy się z rządcami Gubernii postanowią, iakim sposobem, i na iakich mieyscach te ofiary maią być przyimowane.

5. Obywatele nie przytomni o swoich ofiarach donieść mogą Marszałkowi Gubernskiemu, albo rządzącemu Gubernią albo też prosto Ministrowi wnętrznych interessów.

6 Rządzący Guberniami o tych wszystkich ofiarach Nam donosić maią co tydzień.

7. Podobne temu urządzenie stanowi się na równe ofiary od gromad mieyskich i kupieckich.

8. Te wszystkie przepisy o dobrowolney ofierze rozciągaią się do Gubernii wn trznych, które dla odległości swoiey nie weszły do urządzenia woyska ziemskiego, mianowicie: Tambowska, Saratowska, Penzeńska, Simbirska, Orenburgska, Permska Archangelska, Finlandzka, Irkutska Tobolska, Tomska, Tauryiska, Astrachańska, Kaukazka.

Jesteśmy przekonani że szlachta wyliczonych Gubernii wnętrznych i granicznych, tchnąc miłością oyczyzny, ochoczo i gorliwie z bracią swoią dzielić się będzie usiłowaniem podiętém ku iey obronie, a przykładem swoim przodkować innym stanom Przekonani iesteśmy, że kupcy i mieszczanie tychże Gubernii przykładem Szlachty wzbudzeni, dadzą nowy dowod gorliwości swoiey o dobro powszechne. Wdzięczność Oyczyzny, a szczególne względy Nasze będą słuszną nadgrodą i pewną usilności wymierzonych do powszechnego dobra. Dan w S. Petersburgu d. 6 grudnia r. 1806. panowania Naszego 6 roku. ALEXANDER. Minister wnętrznych interessów Graf Koczubey.

LONDYN d. 23 listopada. Naostatek po długiém oczekiwaniu, chociaż ieszcze nie uciszyły się nawałności, dawno uzbroione w portach Angielskich eskadry. pod żagle wychodzić zaczynaią. Pierwszy ruszył z Plymouth G. Crawfurd, prowadząc 3 okręta liniowe 2 fregaty, 6 korwet blizko 40 statków przewozowych. na które zabrano blizko 6 t. żołnierza lądowego. Zamiar tey wyprawy taiemnicą być musi do pewnego czasu. Zgadywaią iedni, że płynie do Buenos Ayres, gdzie zostawiwszy posiłek G. Beresford i kapitanowi Popham, okrąży Horn przygórek, i uda się do Chili i Peru, ażeby Hiszpani zewsząd napadnieni, rozerwane maiąc siły, nigdzie odporu dać nie mo li. Drugich zdaniem Crawfnrd uda się prosto do Vera Cruz, Carthageny. innych miast nad odnogą Mexikańską leżących, ażeby w tey stronie dał pomoc G. Miranda, o którego poymaniu wiadomości pewney niema.

Lepiey rzecz zostawić czasowi, dotąd ieszcze nie pewni iesteśmy, gdzie iest Strachan, co czyni Willaumetz, dokąd poszła eskadra Francnzka niedawno z Brestu wysłana. Posiłki latem wyprawione do Przygórka dobrey nadziei, iakoteż okręta kompanii wschodniey handlować maiące w Chinach i Bengalu, okręt Lyon szczęśliwie zaprowadził do miasta Cap po 12 tygodniowey żegludze.

Bracia Bennet fabrykanci sukienni w Manchester, wynaleźli nowy gatunek sukna, które nazywaią aksamitném, czyli aksamitem manchestrowym, robi się z wełny pospolitey, z przymieszaniem innych materyałów; doświadczenia swoie z niemałym nakładem przez lat wiele powtarzali statecznie Sukna zaś nowe dwoiakiego są gatunku; obydwa inne wszelkie przechodzą w cienkości, mocy, żywości kolorów; sposob tkania szczególny, który ieszcze staraią się wydoskonalić. to ieszcze wiedzieć trzeba, że owe sukna myią się iak płótna, nic z dobroci swoiey nie tracąc. W Birmingham fabrykant Wise robi stalowe pióra do pisania i rysunku wygodnieysze nad pospolite. W témże mieście znaleziono sposob pieczenia dobrego chleba z mąki iuż nadpsutey; taiemnica na tém zależy, aby mąka rozczynianą była w wodzi e, w którey gotowała się pokrzywa.

BELGRAD d. 29 listopada. Powszechne iest rozumienie u Serwianów i Turków, iż Naczelnik Czerny ma dziś wielkie znaczenie u Porty Ottomańskiey i powagę dziełami rycerskiemi i przezornością w rządzeniu nabytą. Już zaś Selim 3 tak wielki powziął szacunek dla tego męża, iż rozkazał, ażeby listy od niego przychodzące nie w Dywanie lecz w gabinecie odtąd były otwierane; niektórzy iednak chcą o tém powątpiwać, przypisuiąc innym okolicznościom te względy. Cóżkolwiek iest to pewna, że Czerny wysłał niedawno do Constantinopola kilku deputatów, zlecenia ich są naywaźnieysze, i zciągaią się podobno do utwierdzenia pokoiu w Semendryi podpisanego; co gdy nastąpi, wtenczas los Serwianów będzie zapewniony. Kusanzy Ali utrzymuie się w twierdzach naszych, iak oświadczył pod przysięgą z Jańczarami; wysłał iednak do stolicy Ottomańskiey gońca. pytaiąc się ostatecznie; ma poddać Belgrad ludowi Chrześciańskiemu czyliteż bronić do upadłey; bo ieżeli myślą iest Sułtana żeby to miasto graniczne zostało na zawsze w mocy Muzułmanów, rozkaże przysłać załodze posiłek w ludziach i pieniądzach; w przeciwném zdarzeniu wyraznie zaleci, ażeby otworzyła bramy Czernemu, nie narażaiąc się bez nadziei na daremne cierpienia. Odpowiedzi Monarszey czekaią troskliwie Serwianie i Turcy; ta zniesie wątpliwość, pokoy zupełny przywróci lub nową woynę zapali. Tymczasem Czerny stoi obozem pod murami nic nie czyniąc, zdaie się iednak niektórym, że robi wielkie lecz taiemne przygotowania do szturmu, ażeby na niegotowych Jańczarów napadłszy, opanował twierdzę.

MADRID d. 15 listopada. Dziwne były Hiszpańskiemu narodowi 2 odezwy X. Pokoiu wydane d 5 i 11 pazdziernika, w których rozkazywał urzędnikom, ażeby lud i szlachtę zachęcali do ruszenia pospolitego prawie, oświadczaiąc, iż naywiększe niebezpieczeństwo grozi Monarchii; niemniey zastanowiła każdego odezwa trzecia, w którey tenże Xiąże zalecił, ażeby dwie pierwsze uważano za niebyłe. Dziś niektórzy daią następuiące przycz ny pierwiastkowey trwogi naszey, i teraznieyszego uspokoienia. Rząd, mówią, ode rał tayne uwiadomienie, iż nieprzyiaciele Anglicy chcąc Hiszpanom szkodzić, i przywieść do niemożności ratowania osad w Ameryce zagrożonych, umyślili zatrudnić nas woyną w domu nową. Wiadomo z dzieiów, że niegdy Maurowie z Afryki do Hiszpanii przeszedłszy, przodków naszych z kraiu wyzutych przymusili schronienia szukać w górach Asturyi i Pyreneyskich; zkąd wystąpiwszy po długiey pracy przez kilka wieków trwaiącey, ledwie nakoniec przy końcu 15 wieku, oyczyźnie straconą udzielność przywrócili. Panuiący dziś w Marocco miał raz ieszcze naiechać Hiszpanią i liczne woyska do Andaluzyi wprowadzić. Na odparcie więc tego nieprzyiaciela, cały narod wzywał Karol 4 do broni; lecz gdy nieco poźniey został przekonany, że dzisieysi Maurowie bynaymniey nie myślą iść w ślady przodków starodawnych, znikła boiaźń, uzbraiać się przestano do pospolitego ruszenia: lecz w portach gotuiemy liczne eskadry, ażebyśmy na wiosnę przynaymniey mogli wysłać niektóre do Ameryki, któreby zdolne były